

[Justitsministeren.]

kontrolorgan, der kan følge politiets efterretningstjenestenes arbejde med hensyn til registrering af oplysninger og navnlig videregivelse af disse. Det er imidlertid et vanskeligt spørgsmål, hvorledes et sådant organ skal virke. På den ene side må det være klart, at justitsministeren stadig vil have ansvaret for de afgørelser, der træffes. På den anden side er det naturligvis nødvendigt, at kontrolorganet følger så nøje med i behandlingen, at de enkelte medlemmer har tilstrækkeligt grundlag for at bedømme ministerens afgørelse. Også sammensætningen af et sådant kontrolorgan volder tvivl, men det vil vel være naturligt i første række at overveje mulighederne for et udvalg bestående af f. eks. 4 medlemmer af det høje ting. Disse spørgsmål er regeringen villig til at drøfte i det udvalg, som jeg går ud fra bliver nedsat til behandling af det foreliggende forslag til folketingsbeslutning.

Ordføreren for forslagsstillerne (Skræppenborg-Nielsen): Som jeg forleden dag gav udtryk for i det høje folketing, har det materiale vedrørende politiets efterretningstjenestenes hemmelige kartoteker og dens virksomhed i det hele taget, som indtil nu har været offentliggjort i praktisk taget hele dagspressen, med rette foruroliget meget store kredse her i landet. Det er egentlig ikke så sært, for i et folkestyret land er de højst besynderlige ting, der indtil nu i rigt mål er blevet offentliggjort, jo også noget, der vedrører os alle, hver eneste én, eller i hvert fald burde det gøre det.

I min fremsættelsestale forleden mener jeg at have gjort rede for, hvad denne sag egentlig drejer sig om. Det drejer sig for det første om retten til her i landet at tale, som man vil. Det drejer sig for det andet om retten til på tryk at skrive, hvad man vil, og det drejer sig for det tredje om retten til at tilhøre og arbejde for hvilket politisk parti man nu vil, uden at man behøver at ængstes for eller risikere at blive opført i et eller andet hemmeligt kartotek beroende i en eller anden hemmelig efterretningstjenestes arkiv med de alvorlige følger, dette i en given situation kan indebære.

Jeg er ikke jurist. Alligevel vil jeg vove den påstand, at politiets efterretningstjene-

stes folk — sikkert også andre efterretningstjenesters folk, for det er ikke efterretningstjenester, vi savner her i landet — handler i strid med ikke alene gældende grundlovsånd, men med dens bogstav og har gjort det i årevis. Det er på høje tid, alt dette hører op, og hvis det er regeringen, hvis det er den højtærede justitsminister eller andre ministre, der på regeringens vegne giver grundlovsstridige ordrer til efterretningstjenesternes folk, er det i højeste grad på tide, at sådanne ordrer omgående tilbagekaldes og det ulovligt indsamlede materiale tilintetgøres. Grundlovens § 77 siger klart og tydeligt:

„Enhver er berettiget til på tryk, i skrift og tale at offentliggøre sine tanker, dog under ansvar for domstolene. Censur og andre forebyggende forholdsregler kan ingen sinde på ny indføres.“

Det vældige materiale, der indtil nu har været offentliggjort i dagspressen om de hemmelige kartoteker og efterretningstjenestens virksomhed i det hele taget, ikke mindst eksemplerne på de ofte alvorlige følger, dette har afstedkommet på mangfoldige områder både før og nu for talrige hæderlige og ustraffede borgere her i landet, må naturligvis, selv om det offentliggjorte materiale af gode grunde ikke er efterkontrolleret, i et folkestyret land give stof til eftertanke. Der er for mig ingen tvivl om, at tusinder af borgere her i landet i den sidste tid og med rette af og til har stillet sig selv det spørgsmål: hvordan står det egentlig til med friheden og demokratiet? Hvor tæt er vi egentlig inde på den politistat, som ingen her i landet ønsker, og som ej heller nogen godvilligt vil finde sig i, heldigvis. Det hidtil offentliggjorte om kartotekerne og om efterretningstjenesternes metoder i øvrigt viser med al ønskelig tydelighed på trods af det, den højtærede justitsminister allerede i dag har givet udtryk for, at det står temmelig skidt til.

Når forholdet er sådan, og det er jeg ikke bange for at påstå at det er, så er det umiddelbart indlysende, at en undersøgelse må til. Vort forslag til folketingsbeslutning går ud på, at det er folketinget, landets øverste politiske myndighed, der skal foretage den kritiske undersøgelse af politiets efterretningstjenestenes hele virksomhed, som ikke mindst den sidste tids begivenheder med al